

Мнемоніка з грецького мистецтво запам'ятовування. Науковці ХХ ст. визначають поняття *мнемотехніка* – як сукупність спеціальних прийомів і способів, що полегшують запам'ятовування потрібної інформації і збільшують обсяг пам'яті шляхом утворення асоціативних зв'язків.

Прийоми мнемотехніки покликані спростити запам'ятовування матеріалу шляхом утворення штучних асоціацій та об'єднання об'єктів з уже наявною інформацією та мають в своїй основі стратегії створення ментальних зв'язків: класифікація, групування, об'єднання, застосування різних способів візуалізації [4, с. 10].

Базуючись на дослідженні Г. І. Подосиннікової та С. М. Мельник, розглядаємо використання наступних прийомів мнемотехніки для формування АЛК і НСК учнів молодшої школи: техніку «Лосі», римівки для запам'ятовування, мелодизацію, ритмізацію та техніку асоціативних зв'язків, яка у свою чергу поділяється на інтерактивні, рухові та образні зв'язки, а також зв'язки з рідною мовою [5, с. 11]. Саме ці прийоми є найбільш доречними, ураховуючи на її фізіологічні та розумові особливості розвитку дітей у даному віці.

Прийоми мнемотехніки ґрунтуються на прямих стратегіях запам'ятовування, відповідають віковим особливостям учнів молодшої школи, а отже мають значний методичний потенціал. Саме використання прийомів запам'ятовування на уроках іноземної мови сприяє індивідуалізації навчання та самомотивації учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Азимов Э. Г., Щукин А. Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). – М.: Издательство ИКАР, 2009. – 448 с.
2. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. – Київ : Ленвіт, 2013. – 590 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. /О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчукта [та ін.]— К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
4. Олійник Т. О. Особливості формування навчально-стратегічної компетентності / Т. О. Олійник // Іноземні мови. – 2013. – № 4. – С. 9-20.
5. Подосиннікова Г. І. Розвиток навчальної автономії старшокласників у процесі формування англійської лексичної компетентності / Г. І. Подосиннікова, С. М. Мельник // Іноземні мови. – 2016. – № 1. – С. 9-14.

Драган Л. Є.
група МОз-62

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Вербицька А. Е.

МЕТОД ПРЕДМЕТНО-МОВНОГО ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ (СЛІЛ) В СУЧАСНІЙ БАЗОВІЙ ШКОЛІ

Постановка проблеми. Бажання вивчити іноземну мову у багатьох перетворюється на нав'язливу ідею. Знати хочемо, але не знаємо. Протягом останніх десятиліть система вивчення іноземної мови в загальноосвітніх школах майже не змінилася. Кількість шкіл та класів з поглибленим вивченням іноземної мови зростає, але кінцеві результати вивчення іноземної мови не відповідають поставленим вимогам.

Досить часто на уроках іноземної мови учні вивчають слова, граматику, виконують вправи, але не бачать в мові практичного сенсу. У їхній свідомості іноземна мова потрібна для вправ і тестів, а не для реального спілкування. Як наслідок, знижується мотивація, формується мовний бар'єр і страх помилятися, або урок іноземної мови стає нецікавим. Недолік такої практики призводить до пасивного знання мови: «все розумію, а сказати нічого не можу».

Саме тому перед вчителями іноземних мов постає завдання пошуку нових методів та підходів викладання іноземних мов та успішного засвоєння їх учнями. Адже у період інформаційних технологій, інтернету та міжкультурного спілкування, знання іноземної мови вже не є привілеєм, а необхідністю. Особливої уваги у контексті функціонального оволодіння іноземною мовою та принципу інтегрованості набуває методика предметно-мовного інтегрованого навчання. **Мета дослідження** – полягає у вивченні та аналізі методики предметно-мовного інтегрованого навчання (Content and Language Integrated Learning – CLIL) в сучасній базовій школі. На уроці іноземна мова виступає вже не метою, а засобом вивчення іншого предмета, тобто учні бачать, що за допомогою іноземної мови можна дізнаватися нову цікаву інформацію. Вивчення мови відразу стає більш осмисленим, адже вона використовується для вирішення конкретних завдань тут і зараз [1].

Вперше термін CLIL (Content and Language Integrated Learning) запропонував дослідник у галузі багатомовної освіти Девід Марш у 1994. За допомогою тривалих досліджень він розробив методику предметно-мовного інтегрованого навчання CLIL. За визначенням Д. Марша, CLIL – це підхід, який дозволяє сформувати лінгвістичні та комунікативні компетенції з іноземної мови у процесі формування умінь та навичок з різних предметів. Основна характеристика предметно-мовного інтегрованого навчання – це його дуальна спрямованість: вивчення мови та змісту з окремого предмета чи кількох предметів, використовуючи іноземну мову як інструмент досягнення мети. Це стосується вивчення немовних предметів (художнє мистецтво, історія, географія, біологія, математика, хімія, література та навіть фізкультура) іноземною мовою [2].

У роботах П. Мехісто зазначається, що підхід CLIL побудований на низці комунікативних методик: мовленнєве занурення, двомовна освіта, мультилінгвальна освіта, «мовний душ». Новацією CLIL є синтезування різних методик і забезпечення гнучкого підходу до навчання. Гнучкість дозволяє використовувати CLIL на різних етапах, бути націленим на учнів з різним рівнем мовних знань, бути впровадженим як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. CLIL може стосуватись цілого року викладання одного або кількох предметів (модель hard CLIL), вивчення конкретної теми або окремих уроків (модель soft CLIL) чи їх фрагментів (partial immersion) [3].

На сьогодні використання методики CLIL найбільш поширене у країнах Західної Європи (Бельгія, Франція, Німеччина і т.д.). Крім того, вищезазначену методику використовують в Іспанії, Естонії, Росії, Польщі, Латвії, Італії, Фінляндії, Чехії, Японії та інших країнах світу.

Койл, Холмс і Кінг (Велика Британія) визначили ключові особливості практики застосування CLIL, які вказують на те, що це включає в себе навчальне середовище, яке має потенціал для багатоваріантного навчання та навчальних цілей, а також досвід. Це призводить до синтезу належної практики, яка базується на відповідному змісті (змістовний, новий, актуальний); включення міжкультурного розуміння (де культура застосовується до широкого спектру форм різноманітної інтерпретації); процес навчання (індивідуальний, в класі та підтримуваний); послідовність (послідовність навчання, що базується на змісті і мові, а також критичне мислення, необхідне для прогресивної роботи в кожному виді діяльності) [4].

Марцано, Вотерс і Макналті (Італія) повідомляють про збільшення досягнень учнів більш ніж на 20 відсотків, при застосуванні методики CLIL в школі, ніж у школах з традиційними методиками вивчення іноземних мов [2].

Д. Вульф (Німеччина) описує результат застосування CLIL у класі, де учні зберігали мотивацію до навчання довше, ніж учні, які навчалися за традиційними методиками. А мотивація є вирішальним фактором у навчанні та досягнення мети.

У методики CLIL є цілий ряд переваг:

- Діти забувають про те, що вивчають іноземну мову, адже метою є не вивчення мови, а вивчення інших дисциплін;
- З CLIL тренуються усі аспекти вивчення мови (говоріння, читання, письмо, слухання), адже матеріали мають різний вигляд; [2]

- Застосування CLIL у школі надає більш глибокі знання з дисциплін, що викладаються. А самі шкільні дисципліни, що викладаються іноземною мовою, стають більш привабливими та цікавими, учні відкривають їх для себе з інших сторін.
 - Подолання страху «помилитися»; спілкування відбувається на іноземній мові, не звертаючи увагу на мовні помилки, якщо учень висловлюється логічно та зрозуміло. Тобто вивчення мови відбувається природнім шляхом;
 - Через занурення у штучно створене мовне середовище, засвоєння специфічних термінів, певних мовних конструкцій і розширення словникового запасу;
 - Використання різноманітних матеріалів: навчально-ігрових сайтів, книг та фільмів, онлайн-екскурсій, які сприяють зацікавленню та утриманні уваги на протязі уроку.
- Поряд з перевагами CLIL є ряд факторів, що стримують загальне впровадження CLIL:
- недостатня кількість постійного кваліфікованого викладацького складу;
 - обмежувальне законодавство; [2]
 - складнощі у підборі матеріалів для викладання, а також відсутність відповідних матеріалів;
 - батьківський спротив вищезазначеній методиці;
 - збільшення навантаження на вчителів.

Проте, успіхи впровадження методики CLIL у деяких країнах, свідчать про ефективність, доцільність і можливості застосування цієї методики у загальноосвітніх школах. В Україні вищезазначена методика не має широкого застосування. Лише випадки часткового застосування в приватних школах або ВНЗ. Приватні школи зауважили, що застосування методики CLIL є успішним, а також схвалюється батьками учнів. Таким чином, опираючись на досвід світових країн, а також українських приватних шкіл можна зробити висновок про ефективність і цілком реальні можливості впровадження методики CLIL у загальноосвітніх школах. Цей новаторський підхід дасть змогу вчителям зробити свої уроки цікавішими та продуктивнішими, а учням – збільшити та якомога довше утримати мотивацію та інтерес до навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Sheelagh D., Christine P. (2007). Teaching Other Subjects Through English (Oxford Resource Books for Teachers). USA: Oxford University Press.
2. Marsh. D. (2012). Content and Language Intergrated Learning (CLIL). A developmet Trajectory. Cordoba: University of Cordoba.
3. Uncovering CLIL. Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education / Peeter Mehisto, David March, Maria Jesus Fringols. – Macmillan Books for Teachers. – 2008.
4. Coyle, D., Holmes, B. King, L. (2009) CLIL National Statement and Guidelines, Cambridge: The Languages Company.

Дячок В. А.

група Англ.-31

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Шелудченко С. Б.

ПРОБЛЕМА ЖАНРУ В РОМАНІ У. КОЛЛІНЗ «МІСЯЧНИЙ КАМІНЬ»

Проблема літературного жанру постала ще в період античності, коли нею зацікавився Арістотель і виклав свої міркування у трактаті «Поетика», розподіливши поетичні твори за предметом, способом і засобом відображення [1]. Дослідженнями у цій сфері займалися – Г. Гегель, Ф. Брюньтєр, В. Фашенко, У. Еко, А. Вежбицька, Дж. Свейлз, О. Селіванова, М. Халлідєй та інші. Великий внесок у вивчення жанру зробила дослідниця Н. Копистянська